

Kowalski

Co o nazwisku mówią rejestry i otwarte archiwa: dane z rejestru PESEL, spis powszechny USA, europejskie archiwa otwarte oraz baza ofiar represji w ZSRR. Próbką raportu — stan danych: sierpień 2026.

67 124

KOWALSKI — OSOBY W PESEL

67 311

KOWALSKA — OSOBNA POZYCJA

#2

MIEJSCE W REJESTRZE PESEL

4 385

REKORDÓW W ARCHIWACH*

Rejestr PESEL prowadzi formę męską i żeńską jako dwie osobne pozycje i my również ich nie sumujemy: **Kowalski** — 66 589 mężczyzn i 535 kobiet, razem 67 124, miejsce 2; **Kowalska** — 3 mężczyzn i 67 308 kobiet, razem 67 311, miejsce 259 800. Dane archiwalne zebraliśmy wyłącznie dla formy męskiej, więc wszystkie liczby archiwalne w tym raporcie dotyczą zapisu «Kowalski».

Mężczyzn / kobiet (2026) 66 589 / 535

Razem 67 124

Forma żeńska (osobna pozycja) Kowańska · 67 311

Wymowa /ko·WA·lski/

Rdzeń + przyrostek kował + -ski

Transliteracje Kowański · Ковальский

Nazwiska Kowalczyk, Kowalik, Kowalczuk...
pokrewne

Liczba nosicieli 2019–2026

2019	69 070
2020	68 790
2021	68 461
2023	67 961
2024	67 702
2025	67 403
2026	67 124

Formy męska i żeńska pozycji «Kowalski» łącznie, na kolejne daty stanu rejestru PESEL. Spadek o 2,8% w siedem lat.

Etymologia

Nazwisko Kowalski wywodzi się bezpośrednio od wyrazu «kował» — rzemieślnika zajmującego się obróbką metalu, podkuwaniem koni i wytwarzaniem narzędzi żelaznych. Przyrostek «-ski» dodawano pierwotnie do nazw miejscowości typu Kowale czy Kowala, więc nazwisko mogło oznaczać kogoś pochodzącego z takiej wsi, ale równie często tworzone je wprost od zawodu ojca lub przezwiska odnoszącego się do kowalstwa w rodzinie.

Opis opracowany przez model językowy na podstawie rdzenia i przyrostka; sposób powstawania opisów wyjaśnia strona surname.pl/metodologia.

maz.	11 926
łódz.	5 979
włkp.	5 863
kuj.- pom.	5 148
śl.	4 881

Pięć województw o największej liczbie nosicieli (mężczyźni i kobiety łącznie). Pełny raport zawiera wszystkie 16 województw. Źródło podaje wyłącznie osoby zameldowane na pobyt stały, więc suma po województwach jest mniejsza niż liczba z metryki.

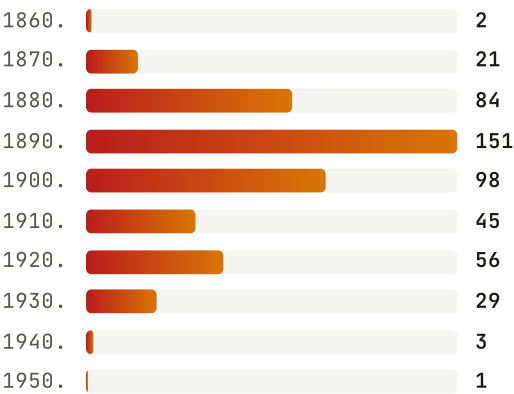
Zapis «Kowalski» w spisie powszechnym USA	18 077
Rok spisu	2010
Miejsce wśród nazwisk w USA	#1999

Spis zlicza **zapis nazwiska**, a nie pochodzenie osób: Kowalski i Kovalski to w tych danych osobne wiersze, a liczba nie mówi nic o narodowości nosicieli. Źródło: U.S. Census Decennial Surname Files, U.S. Census Bureau — dane w domenie publicznej.

Rekordy w Open Archives	3 885
Najstarszy rekord — rok	1808
Najstarszy rekord — typ	Registratie
Najstarszy rekord — archiwum	Noord-Hollands Archief

Open Archives (openarch.nl) agreguje otwarte archiwa Holandii i Belgii wraz z kolekcjami partnerskimi: akta stanu cywilnego, księgi kościelne i kartoteki meldunkowe. Rok najstarszego rekordu opisuje **pojedyncze zdarzenie** w archiwum, a nie początek rodziny ani datę pojawienia się nazwiska. Stan danych: 2026-08-26. Licencja: większość zbiorów na CC0 lub CC BY, zależnie od archiwum źródłowego — atrybucję podajemy zawsze.

Co najmniej 500 osób w bazie ofiar

Rozkład dekad urodzenia obejmuje 490 rekordów, w których podano rok urodzenia. Liczba 500 jest **dolną granicą**: wykaz odpytujemy stronami i zatrzymujemy się na limicie strony, więc rekordów może być więcej. Zapytanie wykonano dla transliteracji «Ковальский». Stan danych: 2026-08-26.

Rekord źródłowy

FORMULARZ OFIARY — PEŁNE POLA

Ковальский Адам Игнатьевич (1880)
ur.: Warszawa · narodowość: Polak
zawód: mistrz, zakład skórzany
«Spartak», Kazań
aresztowany: 30.11.1937 · zarzut:
art. 58 p. 4 «szpiegostwo»
wyrok: kara śmierci · rozstrzelany:
03.10.1938
rehabilitacja: 28.08.1989

Pole «narodowość» jest cytatem z formularza źródłowego, a nie ustaleniem surname.pl — baza prowadzi je jako osobną rubrykę. Licencja CC BY-SA 3.0 pozwala pokazać pełny rekord z atrybucją: Открытый список, ru.openlist.wiki. Rok w tych rekordach oznacza datę urodzenia, nie datę represji.

Władysław Kowalski — polityk i pisarz (1884–1958)

Józef Kowalski — duchowny, salezjanin (1911–1942)

Adam Kowalski — hokeista, olimpijczyk (1912–1971)

Natalia Kowalska — kierowca wyścigowa (ur. 1989)

Katarzyna Kowalska — lekkoatletka (ur. 1985)

Kerstin Kowalski — niemiecka wioślarka (ur. 1976)

Manja Kowalski — niemiecka wioślarka (ur. 1976)

Siedem z 23 osób w pełnym wykazie. Źródło: Wikidata (CC0), z odnośnikami do biogramu przy każdej pozycji.

Metryki XIX wieku (Geneteka)

Geneteka Polskiego Towarzystwa Genealogicznego to około 67 mln indeksów metrykalnych z ponad 4 500 parafii — urodzenia, małżeństwa i zgony, zwykle z imionami rodziców, parafią i numerem aktu. To najbogatsze polskie źródło do XIX wieku i dla wielu nazwisk najważniejsze.

Nie publikujemy z niej żadnej liczby ani żadnego rekordu. Baza jest własnością PTG (prawo sui generis), a surname.pl deklaruje publicznie — w wykazie archiwów i w metodologii — że tego źródła nie przetwarza maszynowo. Podanie tu liczby indeksów byłoby zaprzeczeniem naszej własnej deklaracji, niezależnie od tego, jak czytać licencję.

Co dostajesz zamiast tego: gotowy odnośnik do wyszukiwarki z wpisanym nazwiskiem — geneteka.genealodzy.pl · **Kowalski** — oraz instrukcję, jak czytać rekord indeksu.

II wojna światowa

Straty.pl (IPN), Arolsen Archives oraz Indeks Represjonowanych (IPN) zawierają miliony rekordów o ofiarach okupacji, robotnikach przymusowych i represjonowanych. Żadne z tych źródeł nie jest dostępne dla nas maszynowo: dostęp wymaga zgody instytucji, której nie mamy, a wyszukiwarki publiczne nie udostępniają liczb w postaci nadającej się do zestawienia.

Nie deklarujemy terminu. Dopóki to się nie zmieni, raport podaje wyłącznie odnośniki do tych wyszukiwarek i instrukcję kwerendy — nie liczby.

Jak wygląda raport dla nazwiska rzadszego

Kowalski to drugie nazwisko w rejestrze PESEL i najlepiej udokumentowany przypadek w całej bazie. Nazwisko o typowej liczebności ma zwykle dwa źródła archiwalne zamiast trzech, a najstarszy rekord bywa dwudziestowieczny, nie osiemnastowieczny. Zestawienie tego, co dostaje nabywca dla nazwiska medianowego, jest na stronie surname.pl/raport.

Źródła i licencje: «Nazwiska występujące w rejestrze PESEL», Ministerstwo Cyfryzacji / dane.gov.pl (CC0) · U.S. Census Decennial Surname Files, U.S. Census Bureau (domena publiczna) · Open Archives / openarch.nl — większość zbiorów na CC0 lub CC BY, zależnie od archiwum źródłowego · Открытый список / ru.openlist.wiki (CC BY-SA 3.0) · Wikidata (CC0). Geneteka / Polskie Towarzystwo Genealogiczne — wyłącznie odnośnik, żadnych danych.

* «4 385 rekordów w archiwach» = 3 885 (Open Archives) + co najmniej 500 (Открытый список). Liczba ze spisu powszechnego USA nie wchodzi do tej sumy: to liczba osób w spisie, a nie rekordów archiwalnych. Suma nie obejmuje źródeł wymienionych w części «Czego ten raport nie zawiera».

Próbka raportu płatnego surname.pl. Strona nazwiska: <https://surname.pl/kowalski>. Wszystkie liczby pochodzą z danych serwisu, stan na 2026-08-26 (dane archiwalne) i 2026-01-20 (rejestr PESEL). Dokument opracowany ręcznie na podstawie prototypu docs/research/archives-registry/report-kowalski.html; nie jest wynikiem działania generatora raportów.